

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»

ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ТЕХНІЧНОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИЩА МАТЕМАТИКА»

освітньо-професійний ступінь_	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань:	<u>12 Інформаційні технології</u> <u>07 Управління та адміністрування</u>
спеціальності:	<u>123 Комп'ютерна інженерія</u> <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Шленскова Наталія Юріївна, викладач циклової комісії технічного напрямку підготовки.

_____

Шленскова Н.Ю.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії технічного напрямку підготовки.

Протокол № 8 від «30» серпня 2022 року

Голова циклової комісії

_____

Бірко́вська І.С.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів - 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування 12 Інформаційні технології	Нормативна
Загальна кількість годин – 120 год.	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування 123 Комп'ютерна інженерія	
	Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	Ступінь фаховий молодший бакалавр
3		
Семестр:		
5		
Лекції - 16 год		
Лабораторні (практичні) роботи - 24 год.		
Самостійна робота – 80 год.		
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (33%~67%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікування результати

Мета курсу: формувати розвитку логічного і алгоритмічного мислення, вивченні основ математичного апарату, який необхідний для розв'язання теоретичних і практичних задач, підвищити загальний рівень математичної культури.

Завдання курсу:

- оволодіння студентами методами дослідження і розв'язання математичних задач;
- вироблення у студента уміння застосовувати математичні знання у процесі розв'язування прикладних задач та побудови моделей;
- розвиток логічного й алгоритмічного мислення студентів.

Передумови: викладання дисципліни базується на знаннях шкільного курсу алгебри та геометрії.

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Програмні результати навчання (РН):

РН06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні компетентності	СК1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та

	програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СПЕЦІАЛЬНІСЬ 123 КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

Програмні результати навчання (РН):

РН1. Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН10. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для розв'язання задач комп'ютерної інженерії.

РН12. Поєднувати теорію і практику, знаходити та обґрунтовувати шляхи рішення типових задач у професійній діяльності з урахуванням виробничих інтересів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі інформаційних технологій в процесі професійної діяльності або навчання, що вимагає застосування методів і технологій комп'ютерної інженерії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні компетентності	СК10. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати прийняті рішення. СК9. Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Елементи лінійної алгебри.

Тема 1. Матриці та дії над ними. Визначники.

Тема 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь.

Кредит 2. Векторна алгебра. Аналітична геометрія.

Тема 3. Поняття вектора. Операції над векторами.

Тема 4. Пряма на площині. Лінії другого порядку. Площина і пряма у просторі.

Кредит 3. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної.

Тема 5. Функції та їх властивості. Границя послідовності. Границя функції.

Тема 6. Похідна функції. Диференціал функції.

Кредит 4. Інтегральне числення функцій однієї змінної.

Тема 7. Невизначений інтеграл, його властивості та методи обчислення.

Тема 8. Визначений інтеграл, його властивості, обчислення і застосування.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з.п.	Назви тем	Кількість годин					
		денна форма					
		усього	у тому числі				
л	пр		лаб	кон	ср		
1	2	3	4	5	6	7	8
Кредит 1. Елементи лінійної алгебри							
1	Тема 1. Матриці та дії над ними. Визначники.	20	4	4			12
2	Тема 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь.	10	2	2			6
Усього за кредитом 1:		30	6	6			18
Кредит 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь							
3	Тема 3. Поняття вектора. Операції над векторами.	15	2	2			11
4	Тема 4. Пряма на площині. Лінії другого порядку. Площина і пряма у просторі.	15	2	4			9
Усього за кредитом 2		30	4	6			20
Кредит 3. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної							
5	Тема 5. Функції та їх властивості. Границя послідовності. Границя функції.	15	2	2			11
6	Тема 6. Похідна функції. Диференціал функції.	15	2	4			9
Усього за кредитом 3		30	4	6			20
Кредит 4. Інтегральне числення функцій однієї змінної.							
7	Тема 7. Невизначений інтеграл, його властивості та методи обчислення.	15	2	4			9
8	Тема 8. Визначений інтеграл, його властивості, обчислення і застосування.	15		2			13
Усього за кредитом 4		30	2	6			22
Усього:		120	16	24			80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Елементи лінійної алгебри		
1.	Матриці та дії над ними.	2
2.	Визначники. Обчислення визначників.	2
3.	Системи лінійних алгебраїчних рівнянь.	2
Кредит 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь		
4.	Поняття вектора. Операції над векторами.	2
5.	Пряма на площині. Площина і пряма у просторі.	2
Кредит 3. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної		
6.	Функції та їх властивості. Границя послідовності. Границя функції. Неперервність функції.	2
7.	Похідна функції. Диференціал функції. Основні теореми диференціального числення.	2
Кредит 4. Інтегральне числення функцій однієї змінної		
8.	Невизначений інтеграл, його властивості та методи обчислення.	2
	Усього	16

6. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Елементи лінійної алгебри		
1.	Дії над матрицями.	2
2.	Методи обчислення визначників.	2
3.	Системи лінійних алгебраїчних рівнянь.	2
Кредит 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь		
4.	Операції над векторами.	2
5.	Пряма на площині.	2
6.	Площина і пряма у просторі.	2
Кредит 3. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної		
7.	Обчислення границь.	2
8.	Похідна функції. Таблиця похідних.	2
9.	Диференціал функції. Основні теореми диференціального числення.	2
Кредит 4. Інтегральне числення функцій однієї змінної		
10.	Первісна функції. Невизначений інтеграл.	2
11.	Основні методи інтегрування.	2
12.	Визначений інтеграл.	2
Усього		24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Елементи лінійної алгебри		
1	Тема 1. Матриці та дії над ними. Визначники. 1. Матриці. Види матриць. Дії над матрицями. 2. Визначники другого та третього порядку. 3. Обернена матриця.	12
2	Тема 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь. 1. Матричний метод розв'язування систем лінійних алгебраїчних рівнянь. 2. Правило Крамера.	6
		18
Кредит 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь		
3	Тема 3. Поняття вектора. Операції над векторами. 1. Вектори та дії над векторами. 2. Скалярний добуток векторів. Кут між векторами. 3. Векторний і мішаний добуток векторів.	11
4	Тема 4. Пряма на площині. Лінії другого порядку. Площина і пряма у просторі. 1. Пряма лінія на площині. Різні види рівнянь прямої. 2. Кут між двома прямими. Умови паралельності та перпендикулярності прямих. 3. Різні види рівнянь прямої в просторі.	9
		20
Кредит 3. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної		
5	Тема 5. Функції та їх властивості. Границя послідовності. Границя функції. 1. Визначення функції. Способи задання функцій, класифікація функцій 2. Основні теореми про границі числових послідовностей. 3. Границя функції в точці. Основні теореми про границі функції в точці.	11
6	Тема 6. Похідна функції. Диференціал функції. 1. Правила диференціювання. Похідна суми, добутку та частки функцій. 2. Похідна від складної функції. 3. Диференціал функції та його застосування. 4. Геометричний та механічний зміст похідної.	9
		20
Кредит 4. Інтегральне числення функцій однієї змінної		
7	Тема 7. Невизначений інтеграл, його властивості та методи обчислення. 1. Первісна функція. Невизначений інтеграл та його	9

	властивості. 2. Методи інтегрування в невизначеному інтегралі. 3. Інтегрування раціональних дробів.	
8	Тема 8. Визначений інтеграл, його властивості, обчислення і застосування. 1. Визначений інтеграл та його властивості. 2. Теорема Ньютона-Лейбніца. 3. Геометричний зміст визначеного інтегралу.	13
		22
	Разом:	80

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано
F*	1-34	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, якщо: мають глибокі і повні знання з дисципліни; вільно використовують термінологічний апарат; на високому рівні володіють вміннями й навичками з організації дослідження; здатні до розв'язання теоретико-практичних завдань; володіють вміннями наукового аналізу та синтезу при дослідженні; творчо підходять до їх інтерпретації та демонструють самостійність і оригінальність суджень; вміють визначати та зіставляти провідні положення наукових праць зі спеціальності за обраною темою дослідження; чітко формулюють власну думку та переконливо аргументують її, в тому числі в дискусії; виявляють високий рівень мовленнєвої культури; припускаються кількох несуттєвих помилок, які швидко і самостійно виправляють.

Студенту виставляється дуже добре, якщо мають добрі знання з дисципліни; виявляють розуміння основних понять; на достатньому рівні володіють вміннями й навичками цілісного підходу до організації наукового дослідження; здатні до розв'язання теоретико-практичних завдань; вміють добирати докази на підтвердження власних думок; демонструють добрий рівень мовленнєвої культури; припускаються певної кількості суттєвих помилок, які самостійно виправляють.

Студенту виставляється добре, якщо мають добрі знання з дисципліни; виявляють розуміння основних понять; на достатньому рівні володіють

вміннями й навичками цілісного підходу до організації дослідження; здатні до розв'язання теоретико-практичних завдань; вміють добирати докази на підтвердження власних думок; демонструють добрий рівень мовленнєвої культури; припускаються певної кількості суттєвих помилок, які самостійно виправляють.

Студенту виставляється достатньо, якщо мають задовільний рівень знань з дисципліни; виявляють розуміння окремих понять; під керівництвом викладача аналізують і наводять приклади з них; здатні за зразком розв'язувати теоретико-практичні завдання; вміють добирати докази на підтвердження власних думок, використовувати словниково-довідкову літературу; демонструють задовільний рівень мовленнєвої культури; припускаються значної кількості помилок, які виправляють під керівництвом викладача.

Студенту виставляється мінімальний задовільно, якщо частково та поверхово відтворюють навчальний матеріал, називаючи окремі факти; виявляють нерозуміння, розв'язання завдань теоретико-практичних завдань; демонструють вкрай низький рівень мовленнєвої культури; припускаються великої кількості помилок та є здатними виправити їх із допомогою викладача.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від до 200-400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які тримують студенти за 4 кредити.

Оцінювання 4 кредити = 400 балів

Поточне тестування та самостійна робота								Накопичувальні бали/ Сума
Кредит 1		Кредит 2		Кредит 3		Кредит 4		400
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
50	50	50	50	50	50	50	50	

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи, контрольні роботи, поточне опитування, тестування, перевірка лекційних зошитів, перевірка зошитів з практичних робіт.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, семінарських та індивідуальних занять; має на меті перевірку рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Види поточного контролю: усне та письмове опитування, тестування, самоконтроль, складання схем, таблиць, опорних конспектів.

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінки результатів навчання студента. Види підсумкового контролю: контрольна робота, залік.

Оцінка навчальної успішності здобувачів освіти здійснюється під час семестрового оцінювання у формі заліку, який передбачає виконання теоретичних та практичних завдань.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Вища математика» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, самостійне виконання практичних завдань, розв'язування задач, виконання вправ.

11. Рекомендована література

Базова

1. Гаврильченко Х. І. Вища математика: збірник задач. Ч.1: Лінійна і векторна алгебра. Аналітична геометрія. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне та інтегральне числення. Навчальний посібник для студентів вищих технічних навчальних закладі. К.: Техніка, 2004. 279 с.
2. Литвин І. І., Конончук О. М., Желєзняк Г. О. Вища математика. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 368 с.
3. Личковський Е. І. Вища математика: підручник. Вінниця: Нова книга, 2014. 632 с.
4. Турчанінова Л. І. Вища математика в прикладах і задачах: Навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 348 с.

Допоміжна

1. Герасимчук В. С. Вища математика. Повний курс у прикладах і задачах. Навчальний посібник. У 3 ч. Ч.1 К. : Книги України ЛТД, 200. 578с.
2. Герасимчук, В. С.Вища математика. Повний курс у прикладах і задачах. Навчальний посібник. У 3 ч. Ч.2 К. : Книги України ЛТД, 2009. 470с.
3. Герасимчук, В. С.Вища математика. Повний курс у прикладах і задачах. Навчальний посібник. У 3 ч. Ч.1 К. : Книги України ЛТД, 2009. 400с.
4. Дубовик В.П., Юрик І. І. Вища математика. Навчальний посібник. Київ: А.С.К., 2004. 648с.
5. Дубовик В. П., Юрик І.І. Вища математика. Збірник задач. Київ: А.С.К., 2004. 480с.
6. Єрмакова О. А.Вища математика навчальний посібник. К.: Університет «Україна», 2004. 444 с.